

nok findes Unøjagtigheder; saaledes er Dyrkningen af Rug i Danmark næsten udelukkende anbragt i Østjylland. Ogsaa for de andre dyrkede Planters Vedkommende vilde en Dansker nok foretage Smaaretelser for sit Lands Vedkommende; men Helhedsindtrykket er, som sagt, godt.

Kortene B. og C. giver knap saa godt et Overblik som det første Kort, fordi Farve- og Signaturvalget ikke paa Afstand tillader at skelne Enkeltheder, men ved Nærstudium giver alle Kortene samlet en Mængde erhvervs-geografisk vigtige Oplysninger.

Johs. Reumert.

Dr. Helmut Anger: Die Deutschen in Sibirien. Reise durch die deutschen Dörfer Westsibiriens. (16×23 cm, 103 S., mange Ill. og Kort). Ost-Europa-Verlag. Berlin W 35 — 1930.

Efter Verdenskrigen er det jo naturligt, at man i Tyskland har mere Interesse end før for tyske Kolonier. I gamle Dage var der saadanne i Syd-Rusland og ved Wolga i Egnen om Saraton; disse blev større i Løbet af forrige Aarhundrede som Følge af det større Børneantal og de tyske Bønders Dygtighed; men da Russerne netop foretog Udvidelser paa samme Tid, maatte Tyskerne finde nyt Land; de drog fra det europæiske Rusland til Sibirien. Den ældste tyske Landsby i Sibirien, som Forf. har set, er grundlagt 1890. Udvandringen tog til, men standsedes af Verdenskrigen. Efter denne gik det Tyskerne nogenlunde, men de har det dog ikke som før Krigen.

Efter Folketællingen 1926 skulde der i Sibirien være 503 tyske Kolonier med 108,816 tyske Indbyggere; de fleste i Distrikt Omsk og Slangorod; de øvrige spredte; man tør nu regne med, at der findes ca. 114,000 Tyskere i Sibirien.

Forf. drager gennem de tyske Distrikter og undersøger disse med vanlig tysk Grundighed. Han kommer til det Resultat, at man maa sige, at Tyskerne har beholdt deres gamle Præg, hvilket i høj Grad skyldes deres Religiositet. Skoleundervisningen er temmelig daarlig p. Gr. af Læremangel. De tyske Bønder i Rusland nærer stor Interesse for Tyskland, men er ikke særlig begejstrede for Sovjetregeringen. Forf. mener, at man ikke tør anbefale Udvandring fra Tyskland til Sibirien.

Forfatteren har paa Ud- og Hjemreisen gjort Ophold i Moskva og Leningrad; han har tillige gjort en Afstikker til Baikal Sø og fortæller meget interessant om sine Oplevelser dér.

Bogen er ledsaget af Register over tyske Kolonier og en Del Kort, der burde have været meget tydeligere.

E. C.